

PROTOKÓŁ NR VI / 2003

wyjazdowej, zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego, odbytej w dniu 11 kwietnia 2003 roku w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Kalsku.

Do punktu 1.

Obrady otworzył **Pan Zbigniew Faliński, Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego**, który powitał serdecznie uczestniczących w sesji radnych Sejmiku, Marszałka Województwa Lubuskiego Pana Andrzeja Bocheńskiego wraz z członkami zarządu, przedstawiciele administracji zespolonej i niezespolonej, władz samorządowych z gmin i powiatów województwa lubuskiego, przedstawiciele instytucji związanych z tematyką sesji, a także przedstawiciele partii politycznych i organizacji społecznych, prasy, radia i telewizji oraz wszystkich przybyłych na obrady sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku podziękował gospodarzowi Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku za udostępnienie obiektu, celem odbycia sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku stwierdził, iż zgodnie z listą obecności na stan 30 radnych, obecnych jest na sesji Sejmiku 28 radnych, wobec czego Sejmik władny jest do podejmowania prawomocnych uchwał.

Lista obecności radnych Sejmiku stanowi zał. Nr 1 do protokołu.

Lista obecności osób zaproszonych stanowi zał. Nr 2 do niniejszego protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński poinformował radnych, iż w dniu dzisiejszym o godz. 14-tej odbędzie się pogrzeb Pani Walerii Gruszczyńskiej, Wójta Gminy Przytocznej a następnie poprosił wszystkich o powstanie i uczczenie chwilą ciszy jej pamięci.

Do punktu 2.

Przyjęcie porządku obrad sesji.

Przewodniczący Sejmiku poinformował, że radni otrzymali projekt porządku obrad wraz z zaproszeniem. Zapytał, czy są uwagi do przedstawionego porządku obrad?

Ponieważ nie było uwag projekt porządku obrad poddał pod głosowanie.

W wyniku głosowania Sejmik przyjął porządek obrad 28 głosami „za”.

Porządek obrad sesji stanowi załącznik Nr 3 do protokołu.

Do punktu 3.

Interpelacje i zapytania.

Radny Pan Cezary Symonowicz – zapytał o kwestię dotyczącą przejęcia budynku po Gorzowskim Oddziale Kasy Chorych przy ul. Przemysłowej. Pan radny chciał się dowiedzieć, kiedy sprawa wejdzie pod obrady Sejmiku oraz jakie jednostki i w jakim terminie przewiduje się do przeniesienia do tych pomieszczeń.

Radny Pan Tadeusz Ardelli – skierował pytanie do Pana Wojewody w sprawie nadzoru nad uchwałami rad gmin a chodzi w szczególności o uchwały dotyczące nadzoru nad punktami skupu złomu metali kolorowych. Uchwały te były podejmowane przez gminy na prośbę policji, a Pan Wojewoda stwierdził nieważność tych uchwał w niektórych gminach.

Radny Pan Jan Winiarz – interpelacja dotyczyła spraw hodowli drobiu. Pan radny zwraca uwagę na fakt, że w okresie przedświątecznym hodowcy zauważyli duże dostawy drobiu niewiadomego pochodzenia do gorzowskich hipermarketów. Prosi o wyjaśnienie dlaczego w warunkach pogarszającej się sytuacji naszych hodowców dopuszcza się dodatkowy import drobiu oraz kto jest za to odpowiedzialny?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak – nawiązując do interpelacji radnego Pana Tadeusza Ardellego stwierdził, że być może jego interpelacja da odpowiedź na pytanie, dlaczego Pan Wojewoda Lubuski jednym samorządom uchyla uchwały a innym nie, choć dotyczą tej samej sprawy i mają identyczną treść. Wracając do swojej interpelacji powiedział, iż ostatnio kilka samorządów gminnych i powiatowych podjęło uchwały dotyczące lokalizacji Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Zielonej Górze, motywując swoje stanowiska m.in. większą dostępnością mieszkańców województwa do Sądu, co wynika z geograficznego położenia miasta Zielona Góra. Stwierdził, iż jego wypowiedź nie jest nawoływaniem, gdzie ma być zlokalizowana siedziba Sądu ale sprowokowana została prośbą Przewodniczącego Rady Miejskiej w Szprotawie. Pan Przewodniczący poinformował, że Pan Wojewoda Lubuski zwracał się telefonicznie do samorządów, które podejmowały w/w uchwały

twierdząc, iż podjęcie ich jest niedopuszczalne a nawet stosował szantaż. Kończąc wypowiedź zwrócił się do Pana Marszałka o jej skierowanie do Pana Krzysztofa Janika, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewody oraz mediów, gdyż jest to niedopuszczalny szantaż i ingerencja w wolność samorządów, zagwarantowaną konstytucyjnie aby mogły one swobodnie podejmować prawem dopuszczalne uchwały przez swoje stanowiące organy. Pan Wojewoda jako przedstawiciel Rządu jest Wojewodą Lubuskim i nie może okazywać i wykorzystywać w taki oto sposób swoich umiłowań do jednego z swoich miast wojewódzkich.

Przewodniczący Sejmiku zapytał czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos. Zgłoszeń do zabrania głosu nie było.

Złożone interpelacje stanowią załącznik Nr 4 do protokołu.

Przewodniczący Zbigniew Faliński przystąpił do realizacji zasadniczego tematu sesji.

Do punktu 4, 5 i 7.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński zaproponował przystąpienie do realizacji całego bloku informacji i wystąpień poświęconych sprawom rolnictwa. Zwrócił się z prośbą do wszystkich przedstawicieli, którzy będą zabierać głos, aby to były informacje w miarę krótkie i będą przedstawiać najważniejsze sprawy, które nie zostały ujęte w materiałach. Zaproponował, aby dyskusja na te tematy była łączna.

Propozycja została przyjęta przez radnych.

- **Sytuacja w rolnictwie i przetwórstwie rolno-spożywczym województwa lubuskiego.**
- **Informacja o działalności Oddziału Terenowego Agencji Rynku Rolnego w Zielonej Górze (ustna).**
- **Informacja o działalności Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w Gorzowie Wlkp. (ustna).**
- **Informacja o działalności Lubuskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Zielonej Górze (ustna).**
- **Informacja o działalności Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w 2002 r.**
- **Informacja o działalności Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gorzowie Wlkp.**

Informacje stanowią załączniki nr 5,6 i 7 do niniejszego protokołu.

W ramach informacji głos zabrali:

Pan Marek Żeromski , Członek Zarządu Województwa Lubuskiego.

Pan Marian Dąbrowski ,Dyrektor Oddziału Terenowego Agencji Rynku Rolnego w Zielonej Górze – omówił sprawy bieżące i roczny program działania Agencji na 2003 r.

Pan Franciszek Kuncewicz, Dyrektor Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w Gorzowie Wlkp. – przedstawił kilka sygnalnych informacji na temat działalności AWRSP . Szczegółowe materiały będą przedstawione przez Agencję w m-cu czerwcu br.

Pan Jarosław Gniazdowski, Dyrektor Lubuskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Zielonej Górze – w swoim wystąpieniu uzupełnił wypowiedź dotyczącą Programu SAPARD, realizowanego na terenie województwa lubuskiego.

Pan Tadeusz Woźniak , Wojewódzki Lekarz Weterynarii w Zielonej Górze.

Pan Zygmunt Musiała – Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gorzowie Wlkp.

Jako kolejny wystąpił **Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Pan Jan Świrepo**, który wygłosił opinie komisji na temat przedstawionych informacji:

- Sytuacja w rolnictwie i przetwórstwie- zwrócono uwagę na problem zalesienia oraz trudną sytuację zakładów przetwórstwa mleka, a także problem dostosowania rolnictwa do warunków unijnych i wchłonięcia środków pomocowych. Zaproponowano również utworzenie Funduszu Poręczeń Kredytowych dla rolnictwa. Opinia komisji odnośnie przedstawionych informacji była pozytywna.
- Działalność wojewódzkiego lekarza weterynarii- zwrócono uwagę na problem zbiórki i utylizacji padliny. Opinia pozytywna.
- Działalność wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska- zwrócono uwagę na fakt zmniejszania się ilości decyzji wydanych przez WIOŚ dotyczących kar za naruszanie warunków korzystania ze środowiska. Wydano pozytywną opinię.
- Działalność wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa- uwagi dotyczyły tu konieczności zamontowania wagi osiowej dla pojazdów na przejściu granicznym w Świecku oraz połączenia badań fitosanitarnych roślin i produktów rolnych na przejściach granicznych z badaniami dokonywanymi przez sanepid, inspekcję sanitarną. Wydano pozytywną opinię.

Przedstawione opinie stanowią załącznik nr 8.

Przewodniczący Pan Zbigniew Faliński zwrócił się do zebranych o zadawanie pytań, a następnie otworzył dyskusję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak – zwrócił się z następującymi pytaniami: **do Pana Żeromskiego** – na jednym z posiedzeń Sejmiku radni mówili na temat praktycznego wykorzystywania żywności i sprawa odbiła się dużym echem społecznym i miała akceptację Sejmiku. Pan radny zapytał, co się dzieje i w jakim kierunku to idzie? Wiadomym jest, że w innych województwach takie banki funkcjonują.

Do szefa AWRSP Pana Kuncewicza – prosił o krótką informację, jak jest ze sprzedażą ziemi dla cudzoziemców, ponieważ w telewizji podaje się, że istnieje zagrożenie, że nas wykupią i tu powstanie Brandenburgia? Pan radny stwierdził, że osobiście nie spotkał się z tym problemem.

Do szefa Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa Pana Musiały – **podczas dyżurów** otrzymywał telefony, że inspekcja fitosanitarna po stronie niemieckiej czynna jest przez 24 godziny na dobę natomiast po polskiej stronie 12 godzin na dobę – Pan radny zapytał, czy to prawda i czy to w ten sposób przebiega?

Do szefa Weterynarii Pana Woźniaka – swego czasu głośną była sprawa nielegalnego przerobu padliny w miejscowości Brójce. Mieszkańcy wsi nie mogli sobie poradzić z jednym obywatelem, który mieszka poza terenem naszego województwa, ignorując wszelkie zakazy, nakazy. Zapytał, czy ta sprawa w końcu została załatwiona?

Radny Pan Stanisław Stojanowski – Han – zwrócił się z pytaniami do: **Pana Dyrektora Kuncewicza** – kiedy się przewiduje uregulowanie spraw dotyczących ziemi pozostawionej poza granicami Polski i kiedy osoby zainteresowane będą mogły stanąć do przetargu (chodzi o województwo lubuskie)?

Do Pana Gniazdowskiego – w wystąpieniu była informacja, że składane w ramach działań nr 2 na terenie województwa jest 2 razy większa niż średnio w Polsce, natomiast w materiałach pisemnych pisze się, że niepokojącą jest mała ilość wniosków z Zakładów Przetwórstwa Rolnego i od rolników o pomoc finansową w ramach działań nr 1 i 2. Pan radny prosi o informację w tej sprawie.

Do Pana Musiały – z zagranicy sprowadza się ok. 3 tys. ton ziemniaków – czy ziemniaki te przechodzą przez jakąś kontrolę sanitarną?

Do Pana Gniazdowskiego – chodzi o kategorię przedsiębiorstw lokalnych – zapytał, czy nie należałoby popierać tych przedsiębiorstw lokalnych mimo, że nie posiadają odpowiednich wymagań unijnych? Zdaniem Pana radnego przyczyniło by się to do spadku bezrobocia na wsi.

Radny Pan Józef Bartkowiak – skierował pytania do: **Pana Zygmunta Musiały** związane z dostarczonymi informacjami przez Wiceprzewodniczącego Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa przy Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gorzowie Wlkp. – Delegatura w Zielonej Górze, związanymi z działaniami restrukturyzacyjnymi. Prosi o bliższe wyjaśnienie spraw. Z uzyskanych informacji wynika, że w zasadzie działalność Delegatury w Zielonej Górze ograniczono do powiatu zielonogórskiego. Czym była podyktowana likwidacja laboratorium w Zielonej Górze, które prawdopodobnie było po gruntownym remoncie i które miało warunki zgodne z wymogami europejskimi? W wyniku tej decyzji wszelkie próbki do badania należy teraz dostarczać z całej południowej części województwa do Gorzowa, co z pewnością jest b. czasochłonne i kosztowne. W jaki sposób został wykorzystany sprzęt, będący w posiadaniu laboratorium w Zielonej Górze (prawdopodobnie wysokiej jakości) i czy ten sprzęt cały jest wykorzystywany? Czy redukcja lub propozycja innych stanowisk dla pracowników podczas działań restrukturyzacyjnych były konsultowane ze Związkami Zawodowymi Pracowników Rolnictwa? Pan radny zwrócił się do Pana Inspektora Musiały, jak ocenia współpracę ze Związkami Zawodowymi? Poinformował, iż pismo w tej sprawie otrzymał w dniu wczorajszym i z braku czasu nie skonsultował go z dwiema stronami. Prosił o odpowiedź ustną lub pisemną. Dodał, że pismo przekaże Panu Musiale w przerwie.

Radny Pan Stanisław Kierzkowski – skierował pytanie do Panów Kuncewicza i Gniazdowskiego, czy mają zamiar wnieść jakiś kapitał do Funduszu Poręczeń Kredytowych i czy będą podjęte działania, zmierzające do zwiększenia ilości rozpatrywanych wniosków i czy składane wnioski dotyczą tych samych podmiotów?

Radny Pan Cezary Symonowicz – skierował pytanie do: **Pana Kuncewicza** – jest program specjalny dotyczący nieużytków – czy przewiduje się badanie, polegające na ich zagospodarowaniu również pod kątem uzyskania użytkowych kopalin a m.in. wody mineralnej, runa węglowego?

Do Pana Musiały – na str. 38 materiałów jest podana informacja odnośnie badania podłoża wymienia się torf – przeprowadzono tylko 2 lustracje – warto się zastanowić, czy będzie

można skorzystać gospodarczo? Kto zajmuje się w strukturze organizacyjnej Inspektoratu Ochrony Roślin i Weterynarii statystyką, ponieważ jest ona przerażająca? Należałoby być wiarygodnym w oczach innych.

Radny Pan Ireneusz Ganczar – zwrócił się z pytaniami do: Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii skąd wziął takie dokładne dane na temat ilości importu i eksportu np. mięsa drobiowego – 19.895.756 kg, mięsa wołowego – 71.729 kg, jeżeli na granicach nie ma wagi? Do Dyrektora Departamentu Rolnictwa U.M. – w materiałach o sytuacji w rolnictwie podane są plony np. buraków, rzepaku, ziemniaków – skąd te plony się biorą? Do Dyrektora AWRSP – Agencja sprzedaje grunty i bierze za to pieniądze 20 % a później raty. Z informacji ustnej Dyrektora wynika, że pieniądze są przejadane przez Agencję – jeżeli jest inaczej to prosi o sprostowanie?

Przewodnictwo obrad przejął **Pan Zbigniew Faliński, Przewodniczący Sejmiku**, który zapytał, czy są jeszcze pytania?

Radny Pan Henryk Maciej Woźniak – zwrócił się z pytaniami do : Dyrektora Agencji Rynku Rolnego, jaki jest zakres interwencji Państwa na rynku mięsa drobiowego? Jeżeli ten segment rynku w naszym województwie dominuje to jest to dla naszej gospodarki i dla zamożności mieszkańców sprawa niezwykle istotna. Do Dyrektora AWRSP – jaka jest polityka Państwa w zakresie wzmocnienia przedsiębiorców gospodarujących na mieniu państwa – czy taka polityka istnieje (ma na myśli przede wszystkim tworzenie dogodnych warunków spłaty należności z tytułu nabycia gruntów, budynków od AWRSP) ? Czy Agencja jest skłonna do sprzedaży ziemi na warunkach zbliżonych do kredytu hipotecznego w odniesieniu do lokali nieruchomości mieszkalnych? Do Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii - czy były próby wyjaśniania źródła pochodzenia drobiu, które było przyczyną zatrucia zbiorowego w Hipermarkecie „TESKO” w Gorzowie Wlkp. – czy tym zagadnieniem zajmował się Sanepid? Do Dyrektora ARiMR – jaki jest stan organizacyjny , ponieważ niepokojącym jest mała ilość wniosków. Zdaniem jego istnieje zagrożenie, że ze źródeł unijnych gospodarka rolna i przetwórstwo zaabsorbują bardzo niewiele i nie będzie miało to jakiegos istotnego znaczenia na podniesienie standardu produkcji wytwarzania a tym samym dla przyszłości gospodarki w naszym regionie. Na koniec przytoczył dygresję, że w momencie, gdy Pan Wiceprzewodniczący Pańtak zrugął Pana Wojewodę za jego rzekome działania anty samorządowe to w chwili, gdy Agencję RiMR przenoszono z jednego miasta

do drugiego Pan Wiceprzewodniczący Pańtak nie protestował a Pan Poseł Zych mówił wyraźnie, że jest to uzasadnione. Podziękował za uwagę.

Odpowiedzi na pytania udzielali:

Pan Marek Żeromski, Członek Zarządu Województwa Lubuskiego – poinformował Radnego Gancarza, że dane na temat rolnictwa były wzięte z źródłowych informacji. W tym miejscu podziękował za nie służbom Wojewody a mianowicie Panu Dyrektorowi Janowi Rydzaniczowi, ODR-owi i informacji ze spisu rolnego. Jeśli chodzi o Bank Żywności to województwo lubuskie należy do regionów, który najpóźniej przystąpił do tych prac organizacyjnych, natomiast rezerwy masła i mięsa istnieją już dwa lata. Dużą rolę odgrywają tu instytucje poza rządowe, których nie można wyręczać, wylaniają one specjalny swój organ, który będzie partnerem dla władzy samorządowej i rządowej. Problem tkwi nie w zbieraniu z sieci supermarketów żywności a w tym, by instytucja, która się nazywa Bankiem Żywności przyjmowała żywność składowaną w ramach interwencji Państwa na rynkach rolnych. Partner musi dysponować odpowiednim punktem, warunkami, by głęboko zamrożone półtusze agencyjne przyjąć i przygotować dla zbiorowych punktów żywienia jak: szpitale i placówki opieki społecznej. Wychodząc naprzeciw tym potrzebom wspólnie z administracją rządową podjęte zostały rozmowy z starostwami, szpitalami, celem włączenia ich w proces zaopatrywania w żywność. Bilansowanie tych potrzeb trwa – rozpoczęto już pierwszą turę potrzeb kontaktując się z administracją rządową, która musi to ująć w odpowiednim programie zagospodarowania nadwyżek skupowanych w ramach interwencji Państwa na rynku mięsa, mleka i jego przetworów. Pan Marek Żeromski, Członek Zarządu Województwa kończąc wypowiedź zaproponował, by do pozostałych kwestii poruszonych przez radnych ustosunkowali się przedstawiciele Agencji.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak – udzielił głosu :

Panu Marianowi Woźniakowi, Dyrektorowi Terenowego Oddziału Agencji Rynku Rolnego, który odpowiedział na pytanie Wiceprzewodniczącego Sejmiku Pana Henryka Macieja Woźniaka w sprawie zakresu interwencji Państwa na rynku mięsa drobiowego. Poinformował, że Agencja nigdy nie prowadziła interwencji na rynku mięsa drobiowego, natomiast przewidywane są licencje importowe i eksportowe oraz dopłaty po wejściu do Unii Europejskiej.

Panu Franciszkowi Kuncewiczowi, Dyrektorowi Oddziału Terenowego AWRSP, który stwierdził, iż źle się złożyło, że do dzisiejszego porządku obrad Sejmiku nie została włączona informacja o działalności AWRSP, ponieważ wiele odpowiedzi na zgłoszone pytania radnych zawarte są w tych materiałach. Dodał, iż szczegółowa informacja o działalności Agencji będzie przedmiotem obrad sesji czerwcowej. Następnie ustosunkował się do zgłoszonych pytań pod adresem Agencji. Problem sprzedaży gruntów, głównie cudzoziemcom – generalnie ustawa zabrania sprzedaży. Na terenie województwa lubuskiego sprzedano cudzoziemcom pod inwestycje z AWRSP znikomą ilość tych gruntów. Stwierdził, iż w tej chwili nie posiada przy sobie tych danych. Poinformował, iż są transakcje sprzedaży gruntów spółkom z kapitałem mniejszościowym i wynosi to w granicach 1 % wszystkich gruntów sprzedanych. Zdecydowana większość gruntów, które są w gestii podmiotów zagranicznych z kapitałem mniejszościowym bądź większościowym zagospodarowane są w formie dzierżawy. Procentowy udział w zagospodarowaniu ogółem w formie dzierżawy wynosi ok. 10-12 %. Ta cyfra zmienia się również ze względu na to, że część dzierżawców z kapitałem zagranicznym nie wytrzymuje sytuacji ekonomicznej w rolnictwie i wówczas rozwiązuje się z nimi umowy a grunty przejmowane są do zasobów Agencji. Szczegółowe informacje dotyczące procentowego udziału poszczególnych podmiotów z większościowym lub mniejszościowym kapitałem będzie podana w informacji na sesji czerwcowej. Jeśli chodzi o problem „Zaburzan” to Trybunał Konstytucyjny swoim orzeczeniem stworzył nowe podstawy prawne w tym zakresie, lecz brak jest przepisów wykonawczych do tego orzeczenia. W tej chwili przygotowywane są również nowelizacje do ustawy o Agencji, które dadzą szansę realizacji tego orzeczenia. Nowelizacja polega na tym, że w ustawie o zagospodarowaniu nieruchomości rolnych Skarbu Państwa musi być wytyczony art. 17, który jednoznacznie mówi, że z zasobu Agencji nie mogą być realizowane rekompensaty. Również musi być znowelizowana ustawa o gospodarowaniu nieruchomościami art. 213, który również jednoznacznie mówi, że nie mogą być realizowane rekompensaty za mienie pozostawione za granicami kraju ale kiedy te przepisy się ukażą jednoznacznie trudno powiedzieć, bo Parlament i Rząd nad tym pracują. Z informacji wynika, że przepisy wykonawcze mogą się ukazać z końcem czerwca lub dopiero pod koniec bieżącego roku. Odnośnie Funduszu Poręczeń Kredytowych – Agencja faktycznie zadeklarowała swój udział finansowy w Regionalnym Funduszu Poręczeń Kredytowych dla m.i śr.p. związanych z likwidacją bezrobocia na terenach wiejskich. Na dzień dzisiejszy nie ma szans, aby Agencja z milionem złotych w bieżącym roku w ten Fundusz mogła wejść a wynika to z gorszej sytuacji finansowej Agencji. Kolejna sprawa dotyczyła programów specjalnych w zakresie zatrudnienia pracowników byłych PGR-ów. Uczestnictwo Agencji polega na refundacji

wynagrodzeń dla tych osób, które podejmą pracę w ramach programów specjalnych. Programy te są adresowane w pierwszej kolejności do majątku, który nie jest zagospodarowany w Agencji bądź majątek, który przekazany został samorządom lokalnym. W ramach tego programu w roku ubiegłym zatrudnienie znalazło ponad 1000 osób. Program ten realizowany jest również w bieżącym roku, nie mniej nowe programy uzależnione będą od sytuacji finansowej Agencji. Odnośnie sprawy sprzedaży gruntów oraz środków, które rzekomo przejada sama Agencja wyjaśnił, iż część środków przeznaczana jest na funkcjonowanie Agencji. Podał, iż środki z wpływów, które osiągają Agencje w skali kraju w ub.r. były niższe prawie o 30 % i wyniosły 680 mln. zł zgodnie z zapisem w ustawie budżetowej Państwa. Z tej kwoty środki finansowe z Agencji w skali kraju zostały przeznaczone : 169 mln. zł na wykup obligacji, 300 mln. zł na wsparcie Agencji Rynku Rolnego, 150 mln. zł na Fundusz Pracy pt. „pierwsza praca absolwenta”, 50 mln. zł na zasiłki przedemerytalne. Jeśli chodzi o województwo lubuskie to wpływy do Agencji stanowią zaledwie 15 % za ub. r. i wynoszą 74 mln. zł. Poinformował, iż ogromne środki z Agencji przeznaczane są na pro społeczne cele: pomoc socjalną, sprawy związane z aktywnymi formami pomocy dla b. pracowników PGR. W dalszym ciągu pomoc ta utrzymywana jest w postaci stypendiów pomocowych dla młodzieży podejmującej naukę na studiach, pomoc w organizacji kolonii letnich, pomoc indywidualną wynikającą z sytuacji życiowej b. pracowników PGR. Pomoc ta w przeciągu ostatnich lat kwotowo wynosiła : w 2000 r. – 3 mln. zł., 2001 r. – 5 mln. zł, 2002 r. – 10 mln. zł.

Pan Jarosław Gniazdowski, Dyrektor Lubuskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dc. z strony B) liczbę podmiotów, które chciałyby podjąć działalność lub rozszerzyć swoją działalność o transport padłych zwierząt czy to są środki na zakup specjalistycznych środków transportu i są przewidziane pieniądze w ramach kredytów preferencyjnych na zakup specjalistycznych linii utylizacyjnych do tych padłych sztuk. Są to kredyty na zupełnie innym oprocentowaniu. Jeśli chodzi o pytanie dotyczące stanu organizacyjnego Agencji to od zeszłego roku uległa ona dużej rozbudowie. Na dzień dzisiejszy w Agencji pracuje ok. 110 pracowników, utworzono 12 oddziałów powiatowych, stąd jest bliższy kontakt rolników z pracownikami Agencji. Kolejnym pytaniem było, czy zadania SAPARD nadal są realizowane w Gorzowie Wlkp.?

Radny Pan Stanisław Kierzkowski – zabierając głos ponownie zapytał, który z banków będzie obsługiwał udzielanie kredytów preferencyjnych?

Pan Jarosław Gniazdowski, Dyr. Lub. Oddziału Regionalnego ARiMR – w odpowiedzi na pytanie radnego Pana Kierzkowskiego wyjaśnił, iż Agencja współpracuje z Bankiem Spółdzielczym, BGŻ i PKO BP. Wszystkie informacje na temat kredytów można uzyskać w tych bankach. **Pan Tadeusz Woźniak, Wojewódzki Lekarz Weterynarii** - odpowiedzi na pytanie radnego Kazimierza Pańtaka w sprawie Zakładu Utylizacyjnego w Brójcach wyjaśnił, iż ten zakład działał nielegalnie przez 2 lata. Gdyby ta sprawa wyszła na zewnątrz to byłby to policzek nie tylko dla województwa lubuskiego ale i całego kraju w aspekcie procesu przystosowawczego do UE. W ubiegłym roku dokonano pierwszej udanej egzekucji. Jest to duża zasługa Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Wojewódzkiego, Sanepidu, policji, straży pożarnej i ochrony środowiska. Na szczeblu wojewódzkim koordynowano te działania. Wykonawcami były inspekcje szczebla powiatowego. Zakład ten jest zamknięty a proces się toczy. Podkreślił, iż utylizacja jest zadaniem własnym gminy. Jeżeli chodzi o rejestrację to weterynaria może operować danymi, które uzyska z laboratorium Państwowego Instytutu Weterynarii w Puławach tych sztuk, które zostały zbadane. Problem ten jest ogólnopolski – brak środków finansowych powoduje, że wielokrotnie zwierzęta te są zakopywane a te sztuki, które są zbadane weterynaria posiada stosowne dane. Pan radny skierował też pytanie odnośnie zakładów grupy C – wiąże się pewną nadzieją, że grupa ta może przetrwać na zasadzie funkcjonowania w rynku lokalnym. O szczegółach będzie można mówić jak zostanie wydane rozporządzenie. Ma nadzieję, że część z tych zakładów może przetrwać dla potrzeb rynku lokalnego. Problem polega na tym, że banki niechętnie dają kredyty a modernizacja zakładu kosztuje. Na pytanie radnego Pana Ganczara wyjaśnił, że jeśli chodzi o import czy eksport to każda partia mięsa jest zabezpieczona w urzędowe świadectwo powiatowego lekarza weterynarii. Faktem jest, że nie ma sprawnej wagi w Świecku ale jest w Olszynie – brak wagi nie należy do obowiązków sekcji weterynaryjnej. Nadrzędną rolę decydującą na przejściach granicznych spełnia Urząd Celny. Jeśli jest jakaś partia eksportowa lub importowa to Urząd Celny jako głównodowodzący kieruje ją w tym wypadku do odprawy weterynaryjnej. I tak podczas kontroli na przejściu granicznym w Olszynie na 96 transportów mięsa drobiowego – 25 nie zostało skierowanych do odprawy weterynaryjnej ale nie była to wina weterynarii. Na pytanie radnego Pana H.M. Woźniaka – skąd pochodziło mięso drobiowe i dlaczego nie zostało poddane kontroli weterynaryjnej, które było dopuszczone do sprzedaży w supermarkecie „Tesko” wyjaśnił, że zostało przywiezione z woj. zachodniopomorskiego. Ponieważ w tej sprawie są obszerne materiały zobowiązał się do przesłania radnemu dokładnej analizy na piśmie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak udzielił kolejno głosu **Lubuskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Roslin i Nasiennictwa Panu Zygmunтови**

Musiela, który udzielił radnym następujących wyjaśnień : czas pracy na granicy w zakresie kontroli fitosanitarnej w Świecku trwa 24 godziny na dobę natomiast w Olszynie i Kostrzynie 12 godzin. Czas pracy wynika przede wszystkim z ilości przewożonego towaru na punktach granicznych. Był okres, że w Olszynie pracownicy pełnili dyżury przez 24 godziny ale w związku ze spadkiem ilości odpraw koszty obsługi były b. wysokie podjęto decyzję o zmniejszeniu ilości osób. Obecnie zatrudnionych jest w Olszynie 6 osób a czas pracy wynosi 12 godzin. W przypadku, gdyby sytuacja uległa zmianie Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa jest przygotowana na zwiększenie ilości odpraw. Odnośnie kontroli na granicy dotyczącej materiału sadzeniakowego ziemniaków stwierdził, iż całość materiału sadzeniakowego, który przechodzi przez punkty graniczne musi być badana przez Centralne Laboratorium Fitosanitarne w Toruniu. Próbkę z tych partii wysyłane są do Centralnego Laboratorium i w zależności od wyniku dalej idzie na teren kraju. Dotychczas praktycznie nie było cofnięcia przyczyn fitosanitarnych tych towarów (chodzi o ziemniaki sadzeniaki). W odpowiedzi na pytanie radnego Pana Józefa Bartkowiaka w sprawie funkcjonowania kontroli nasiennej i ochrony roślin w województwie przytoczył przepisy prawne w oparciu których zorganizowana została struktura Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Współpraca ze związkami zawodowymi istnieje ale Wojewódzki Inspektor rozliczany jest za pracę merytoryczną a nie za działalność związkową. Odnośnie badania torfu jako podłoża – były przeprowadzone 2 badania na 100 ton ale jak będą większe potrzeby to Inspekcja je zapewni.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak – podziękował wszystkim przedstawicielom instytucji za wyjaśnienia i otworzył **dyskusję**.

Radny Pan Jan Tyblewski - podziękował Panom Przewodniczącemu Sejmiku i Marszałkowi Województwa oraz ich służbom za zorganizowanie sesji. Przypomniał, iż w m-cu styczniu br. mieliśmy do czynienia z wielkimi niepokojami społecznymi, głównie z środowisk wiejskich i to sprawiło, że były przeróżne naciski związkowe i polityczne żeby się zająć sprawami rolnictwa, co w dniu dzisiejszym ma miejsce. Przyznał, iż dzisiejsi referenci bardzo skwapliwie i z wielkimi emocjami przedstawiali informacje na temat swojej działalności. W imieniu Klubu Radnych Samoobrona stwierdził, iż materiał, który był głównym przedmiotem obrad dotyczący sytuacji w rolnictwie został opracowany bardzo starannie w sposób skondensowany i prezentuje to, co nawet nie rolnik chciałby wiedzieć, operuje takimi cyframi, które łatwe są do zapamiętania. Pan radny zwrócił jednak uwagę na brak precyzyjnego programu i strategii działania w zakresie rolnictwa w województwie lubuskim. Wniosekował, by zastanowić się nad próbą skonstruowania programu przy takiej rozległości

tematycznej. W głównym materiale na str. 9 w ostatnim akapicie od dołu – są zawarte słowa – „cel interwencji został osiągnięty i całą oferowaną przez rolników ilość zbóż skupiono”. Jak się orientuje to nie całą ilość skupiono. Ponadto do materiałów jest załączony projekt stanowiska. Drugą wersję tego stanowiska otrzymał przed chwilą, której treść została jeszcze bardziej złagodzona a w szczególności apel w stosunku do samorządów gmin o racjonalne postępowanie w zakresie lokalizacji wielkoprzemysłowych ferm trzody chlewnej. Ponadto zwrócił się z prośbą do Pana Przewodniczącego Sejmiku, aby w dyskusji głos zabrał Pan Kaczmar, który jest wielkim entuzjastą niekonwencjonalnych odnawialnych źródeł energii.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak – poinformował radnego Pana Tyblewskiego, że poprawki w treści projektu stanowiska zostały wniesione na posiedzeniu Klubu Radnych SLD i przyjęte jako autopoprawka Zarządu Województwa.

Radny Pan Ireneusz Ganczar – stwierdził, iż pytania kierowane do przedstawicieli referujących poszczególne zagadnienia na dzisiejszej sesji zmierzały przede wszystkim do tego, aby zapobiec różnym nieprawidłowościom w zakresie nielegalnego importu towarów, zboża i mięsa, niewłaściwej statystyki. Pan Dyrektor Gniazdowski w swoim wystąpieniu wspominał, że jest mało zgłoszonych wniosków o SAPARD. Pan radny podkreślił, iż SAPARD jest dla ludzi bogatych a nie biednych a rolnicy są biedni bo jest niewłaściwa polityka rolna albo jej brak.

Radny Pan Stanisław Stolarczyk – przedstawił krótką analizę sytuacji rolnictwa w zetknięciu z wejściem do Unii Europejskiej, z której wynika szczególnie ciężka sytuacja polskich gospodarstw. Stwierdził, iż część gospodarstw jest na b. wysokim poziomie a przeważająca część tych gospodarstw inwestowała w ostatnich latach b. mocno. Koszt uzyskiwanych wydajności są duże i podobne do tych, jakie ponoszą rolnicy krajów europejskich. Obok tych gospodarstw funkcjonują gospodarstwa dobre, które inwestowały i nabierały kształtu jeszcze za czasów Pana Gierka. Obecnie gospodarstwa te inwestują bardzo mało a konsekwencją tego jest wysłużony park maszynowy, przestarzałe chlewnie, obory czy kurniki. Rolnicy ci oczekują wsparcia od Państwa. Trzecią grupą i zdecydowanie przeważającą są gospodarstwa socjalne. Rolnicy z tych gospodarstw posiadają przestarzały sprzęt jeszcze z lat 70-dziesiątych. Wydajność z tych gospodarstw jest bardzo niska. Pan radny zadał pytanie, jak te trzy grupy gospodarstw wyglądają w zetknięciu z rolnictwem unijnym? Czy mają one szansę funkcjonowania w nowych uwarunkowaniach? Czy nasi rolnicy otrzymają dopłaty aby mogli gospodarować? Innym zagadnieniem jest restrukturyzacja przemysłu cukrowego. Przemysł cukrowy funkcjonuje na nie zmienionych

zasadach od dziesiątek lat. Zwrócił też uwagę, że UE w swoich ustaleniach przyznała nam dopłaty bezpośrednie do 9,5 mln. ha. W Polsce mamy 14,5 mln. ha użytków rolnych – z tego wynika, że 5 mln. ha użytków rolnych nie będzie objęta dopłatami bezpośrednimi – Pan radny zapytał, które to są hektary? Czy województwo lubuskie, które ma ponad 200 tys. ha klas V i VI nie będą objęte dopłatami? Stwierdził, że rolnictwo nasze stoi przed ogromnym problemem i nie jest w stanie rozwiązać swoich problemów. Nasze Państwo powinno poważnie zająć się rozwiązywaniem tych problemów i przygotowaniem rolnictwa do wstąpienia do UE.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak Pan - zapytał czy ktoś jeszcze chce zabrać głos w dyskusji, a ponieważ nie było więcej zgłoszeń, prowadzący obrady oddał głos zaproszonym gościom.

O głos poprosił **Pan Feliks Mikołajczyk, z-ca Prezesa Lubuskiego Związku Kółek i Organizacji Rolniczych, zam. w Gminie Nowe Miasteczko**, który podziękował Przewodniczącemu Sejmiku za zaproszenie na sesję. Poinformował, iż posiada gospodarstwo rolne 30 ha, które prowadzi wraz z synem. W swojej wypowiedzi odniósł się do niektórych zagadnień poruszonych w dyskusji. Pan Marek Żeromski, Dyrektor Departamentu Rolnictwa w swoim wystąpieniu określił charakter naszego rolnictwa wskazując, iż średnie gospodarstwo rolne wynosi 11 ha. Połowę gospodarstw stanowią gospodarstwa małe, które nie są ujęte w żadnych standardach – przedmówca zapytał, jaki będzie program dla tych gospodarstw? Należałoby podjąć jakąś decyzję w tym zakresie o ich likwidacji lub udzielenia im pomocy. Uważa, że tym zagadnieniem powinien się zająć Sejmik Wojewódzki. Proponuje, by udzielić pomocy tym gospodarstwom poprzez zorganizowanie uniwersytetów ludowych, które kształciły by młodzież do tych gospodarstw w kierunku rozwoju agroturystyki, obsługi małej wytwórczości, realizacji zadań kultury. Następnym problemem jest skup przez Agencję Rynku Rolnego. I tak podmioty, które wchodzą w skup z Agencją Rynku Rolnego winny prowadzić kontraktację. Poza tym kontraktacja obniżyła by bałagan, jaki rolnicy tworzą na drogach. Pozytywnym założeniem jest sprawa dopłat na przechowanie w gospodarstwach indywidualnych – zaproponował, by obniżyć do 60 ton. Stwierdził też, że jeśli chodzi o grunty, które były w posiadaniu AWRSP to gminy są właścicielami tych gruntów tylko w 60 %. Natomiast pomoc Agencji dla dzieci i młodzieży wiejskiej nie jest też taka przyjemna.

Wiceprezes Lubuskiego Związku Kółek i Organizacji rolniczych **Pan Feliks Mikołajczyk** w odniesieniu do działalności dyrektora Agencji Modernizacji i Rozwoju Rolnictwa a także Funduszu SAPARD stwierdził, iż współczuje z uwagi na brak możliwości wykorzystania Funduszu SAPARD w obecnej sytuacji z uwagi na kryteria warunkujące otrzymanie środków z tego Funduszu, które nie są możliwe do spełnienia w większości przedsięwzięć.

W zakresie przepisów ogólnie - unijnych wiele dotyczy przepisów weterynaryjnych i można powiedzieć, iż na skutek ich stosowania zmalała o 50 % hodowla bydła i o 50 % obniżyła się produkcja mleka w naszym kraju. W zakresie nasiennictwa stwierdził, że rolnicy mają problemy w sprawie pobierania próby i próbobiorcy. Zdaniem Pana Przewodniczącego należałoby przeszkolić i dać numer a także pociągnąć do odpowiedzialności i współpracy aby próbki można było przeanalizować. W odniesieniu do wystąpień radnych Województwa, Panów Ireneusza Ganczara i Stanisława Stolarczyka – bardzo dobrych rolników zauważył, iż jego zdaniem problemy poruszane przez radnych Sejmiku nie są brane pod uwagę.

Pan Przewodniczący na zakończenie swojej wypowiedzi przypomniał nieodpowiedzialne działania wielu polityków i ministrów rolnictwa za które do tej pory nie zostali pociągnięci do odpowiedzialności.

Kolejnym, który zabrał głos w dyskusji był **Pan Czesław Kaczmar** reprezentujący CK Ziemianin. Poruszył problem rolników w zakresie łąk, energetyki i elektrowni. Nawiązał do projektu Programu Elektrowni Turów w zakresie energetyki i wykorzystania biomasy. Odnośnie Funduszu SAPARD poinformował, że przygotowano program wykorzystania energetycznego wierzby.

Dyrektor Wydziału Rolnictwa i Środowiska Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego **Pan Jan Rydzanicz** zwrócił uwagę, iż należy zastanowić się, jakie należy podjąć działania w naszym województwie aby przygotować się z rolnictwem do wejścia do Unii Europejskiej. Następnie stwierdził, że nie ustosunkuje się jako przedstawiciel Wojewody do interpelacji. Uważa, że Wojewoda udzieli informacji na piśmie. W sprawie uchylania uchwał jest zdania, że zgodnie z informacjami jakie posiada, wszystkie uchwały, które są niezgodne z prawem zostaną uchylone we wcześniejszym bądź późniejszym terminie – głównie w zależności od terminu przesłanej uchwały do nadzoru przez Radę poszczególnych Miast bądź Gmin.

Pan Dyrektor poinformował, że na granicy w Świecku zostanie zainstalowana w najbliższym czasie waga. Działania już zostały podjęte i waga zostanie zamontowana. Następnie poinformował, że w naszym województwie nastąpiło znaczne zmarznięcie rzepaku i jęczmienia ozimego. Wojewoda powołuje Komisję dla oszacowania strat. Zaznaczył, że nie będzie odszkodowań a będą możliwości skorzystania z kredytu klęskowego oraz możliwości

rozmów z bankami odnośnie przełożenia bądź odłożenia wcześniej zaciągniętych kredytów bankowych. Pan dyrektor poinformował, że skala wymarznień może osiągnąć 50 % zasiewów zboża w naszym województwie.

W sprawie dyskusji o rolnictwie w naszym województwie, gdzie wszystkim jest znany procentowy skład gleb, lasów i użytków zielonych – w obszarach tych, jak stwierdził Pan dyrektor należy szukać rozwiązania i kierunków produkcji dla województwa lubuskiego, które powinno stać drobiem dla województwa. Uzasadził taki kierunek działania. W zakresie wydajności krów wyjaśnił, że jest ona najwyższa w Polsce i wynosi 6.532 litry pomimo spadku pogłowia krów. Zaznaczył, że mamy najmniejszą ilość gospodarstw w kraju i najmniejsze zatrudnienie bezpośrednio w rolnictwie. Zdaniem Pana Dyrektora z uwagi na słabe gleby powinniśmy się ubiegać o ustawę o biopaliwie przy wykorzystaniu wszelkiej biomasy, terenów zielonych i użytków zielonych które będą szansą dla regionu. Poinformował, że województwo stara się wprowadzić do Unii Europejskiej w ramach natury 2000 – 21 % obszarów chronionych dostosowanych do Unii. Zaznaczył, że obecnie system dopłat dla rolników jest porównywalny. Województwo ma 70 % zbóż a dopłaty do zbóż dla województwa naszego są istotne co będzie miało znaczenie na kształtowanie ceny pasz. Za istotne uznał podjęcie integracji środowiska producentów rolnych. Zaznaczył, że w województwie mamy jedną grupę producentów opartą o drobiarstwo. Nie oceniając polityki rolnej zaznaczył, że silny przemysł przetwórczy generuje i stabilizuje producentów. Drobiarstwo, jak poinformował wszystkich Pan dyrektor jest bardzo trudną interwencją z uwagi na krótkotrwałą produkcję oraz produkt bardzo szybko odnawialny. W Unii Europejskiej nie jest poddany interwencji na rynku natomiast należy także myśleć o efektywnych dopłatach do eksportu, które są regulatorem rynku w Unii Europejskiej.

W zakresie trzody chlewnej jest podobna sytuacja. Znaczenie przy konsumpcji mleka, mięsa i ich przetworów ma zasobność portfela konsumenta. Podał przykłady spożycia w Polsce i krajach Unii Europejskiej zwracając uwagę na fakt, iż wstępując do Unii liczymy na długoterminowe kierunkowe plany w rolnictwie.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Pan Marek Żeromski zadeklarował zarówno w imieniu własnym, Zarządu Województwa jak i Departamentu Rolnictwa, Geodezji i Rozwoju Wsi Urzędu Marszałkowskiego, iż uwagi jakie zostały poruszone będą skrzętnie wykorzystywane. Zaznaczył, że trwają prace nad wieloma Programami. Wszystkie Samorządy Województw, nasz także bierze czynny udział w stanowieniu rozstrzygających dokumentów, które będą dawały możliwości rozwiązania problemów, co dotyczy planu rozwoju obszarów wiejskich, gdzie jest mowa o Programach rolno środowiskowych i

gospodarowaniu w trudniejszych warunkach gospodarczych dla producentów rolnych. Odpowiednie Projekty należy budować wspólnie przez samorząd regionu i władzę rządową w regionie. Trudno wyobrazić sobie, że Programy zostaną zbudowane bez pomocy fachowców z Ośrodków Doradztwa Rolniczego w Kalsku i Lubniewicach oraz weterynarii. Zdaniem Pana Marka Żeromskiego zarówno wnioski jak i dyskusja pomogą w stanowieniu rzetelnych i sensownych rozwiązań regionalnych w zakresie samej gospodarki żywnościowej oraz w obszarach wiejskich nie związanych bezpośrednio z produkcją żywnościową. Poinformował o najnowszej inicjatywie Zarządu naszego Województwa w zakresie energii odnawialnej w kategorii pięciu województw nadodrzańskich.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak zamykając dyskusję w tym punkcie porządku obrad sesji przypomniał o doręczonym radnym projekcie Stanowiska Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie sytuacji w rolnictwie zgodnie z załącznikiem nr 6 do protokołu.

Zapytał, czy są uwagi bądź propozycje do jego treści.

Pan Henryk Maciej Woźniak **Wiceprzewodniczący Sejmiku** zwracając uwagę na wystąpienie Pana Dyrektora Jana Rydzanicza wyraził ubolewanie, iż w sesji o tak ważnej problematyce nie uczestniczą parlamentarzyści. Następnie zapytał o autorstwo projektu Stanowiska. Zaproponował zmianę zapisu w przedostanym zdaniu projektu Stanowiska, gdzie proponuje opuścić zapis o fermach hodowlanych. Uzasadnił taką zmianę a następnie zaproponował uzupełnić wymienione trzy działania przed referendum zjednoczeniowym o kolejne zapisy dotyczące uchwalenia ustawy o biopaliwach, o objęcie interwencją Państwa rynku mięsa drobiowego, o usprawnienie kontroli mięsa na przejściach granicznych województwa lubuskiego oraz ustanowienia bardziej przyjaznego dla dzierżawców rolnych systemu sprzedaży gruntów zasobów Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Pan radny uzasadnił powyższe propozycje zmian.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak wyjaśnił, że po raz pierwszy należy usprawiedliwić nieobecność parlamentarzystów, którzy uczestniczą w obradach Sejmu R.P. w sprawie projektu Stanowiska wyjaśnił, że projekt był przyjęty i załączony jako materiał Zarządu Województwa do informacji a następnie przekazany Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska. Zaproponował przyjęcie Stanowiska na obecnej sesji z uwagi na wcześniejsze przekazanie do realizacji.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Pan Jan Świrepo poinformował, że Komisja przedyskutowała przygotowany projekt Stanowiska i dodała do projektu ostatnie zdanie dotyczące apelu do samorządów gmin i powiatów o racjonalne

postępowanie w zakresie lokalizacji wielkoprzemysłowych ferm. Uzasadził propozycję zmian zapisu a następnie poparł wniosek Wiceprzewodniczącego Sejmiku o przyjęcie na obecnej sesji Stanowiska z wniesionymi uwagami.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak odczytał propozycję zmian – jak w załączniku nr do niniejszego protokołu zwracając uwagę na zapis, ” za najważniejsze przed referendum zjednoczeniowym itd. „. Według Pana K. Pańtaka lokalizujemy w czasie dwóch miesięcy takie działania a niektóre wybiegają. Uważa, że albo redakcyjnie trzeba to zmienić albo uważa, że nie pasują do zapisu gdyż niektóre działania będą permanentne jeśli chodzi o mięso itd. Proponuje aby przyjęć tekst Stanowiska aprobowany przez Komisję i poprawione. Inne proponowane działania mogą być przyjęte do realizacji w odrębnym postępowaniu bądź informacji Marszałka ze zwróceniem się do innych instytucji.

Pan Jan Świrepo Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska zwrócił uwagę na fakt, iż chodzi o to aby przyspieszyć powstanie Ustawy o ustroju rolnym, która będzie regulować i preferować nabywanie ziemi przez dzierżawców.

Radny Pan Ireneusz Ganczar uważa, że w punkcie dotyczącym kontroli importu mięsa na przejściach granicznych należy dodać zapis o zainstalowaniu wagi w Świecku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak zapytał o decyzję Przewodniczącego Komisji Pana Jana Świrepę, który uważa, że decyzję powinni podjąć radni Sejmiku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak proponuje przegłosowanie decyzji, czy przyjęć Stanowisko w wersji zaproponowanej radnym przez Zarząd wraz z poprawkami?

Marszałek Województwa Lubuskiego Pan Andrzej Bocheński wyjaśnił, że Stanowisko zostało przygotowane w szybkim czasie ale zdaniem Pana Marszałka informacje i relacje w rolnictwie zmieniają się równie szybko. Problemy narastają, jest ich bardzo dużo. Uważa, że uwzględniając cztery, znaczące wnioski zgłoszone przez Wiceprzewodniczącego Sejmiku i po wykreśleniu zapisu ...”trzody chlewnej” można przyjęć poprawki Pana H. M. Woźniaka – jako autopoprawki Zarządu i w takim stanie proponuje Radzie przyjęcie Stanowiska w dniu dzisiejszym.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak poinformował, że jest propozycja aby dokonać zmiany zapisu w zakresie lokalizacji wielkoprzemysłowych ferm hodowlanych.

Pan Jan Tyblewski Przewodniczący Klubu Radnych Samoobrona wycofał się ze zmiany propozycji swojego zapisu, na bardziej radykalną. Uważa, że jeśli radni mają podjąć Stanowisko, które będzie zapewne publikowane, to powinno być napisane poprawnie stylistycznie. Przytoczył zapis zdania trzeciego, który powinien być jego zdaniem napisany z

akapitem, bez słowa „jako” a następnie należy zapisać ...”kieruje do Sejmu i innych władz postulat o udzielenie „ itd. co uważa za bardziej poprawny zapis.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak udzielił wyjaśnień a następnie poprzez zapis w protokole stwierdził, iż radni upoważniają o zmianę zapisu tego zdania na bardziej poprawną stylistycznie.

Radny Pan Stanisław Stolarczyk uważa za słabą treść przedłożonego Stanowiska. Podał przykłady jego zdaniem złych zapisów. Uzasadnił potrzebę zmian zapisów.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak udzielił wyjaśnień Panu radnemu a następnie informując o zmianach zapisów w projekcie uchwały, jak w załączniku nr 7 poddał Stanowisko głosowaniu.

Zapytał, kto jest za przyjęciem Stanowiska przedstawionego w projekcie z napisem „Kalsk 11 kwietnia 2003 rok „ z autopoprawkami?, kto jest przeciw?, kto się wstrzymał?

Po głosowaniu **Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak** stwierdził, że przy **3 głosach wstrzymujących się Stanowisko zostało przyjęte.**

Przyjęte Stanowisko stanowi załącznik Nr 8 do niniejszego protokołu. **Zaznaczył, że Stanowisko Przewodniczący Sejmiku prześle do odpowiednich instytucji i organizacji.**

Do punktu 5.

Informacja o działalności Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w 2002 roku.

Do punktu 7.

Informacja o działalności Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak stwierdził, że jeśli nie usłyszy sprzeciwu będzie uważał jako przyjęte sprawozdania z działalności Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w 2002 roku jak w zał. nr 9 i o działalności Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa jak w zał. nr 10.

Radni nie zgłosili sprzeciwu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Pan Kazimierz Pańtak stwierdził, że obie informacje zostały przyjęte .

Dalszej części obrad przewodniczył **Pan Zbigniew Faliński Przewodniczący Sejmiku.**

Do punktu 6.

Informacja o działalności Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w 2002 roku.

Pan Zbigniew Lewicki Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska przedstawił analizę działalności Inspektoratu informując o strukturze, zasadach finansowania i aktach prawnych regulujących działalność Inspektoratu. Następnie przedstawił działalność kontrolną jej zakres a także działań pokontrolnych.

Poinformował o ilości wniosków o interwencję i skarg a także o badaniach w zakresie ochrony środowiska. Zwrócił uwagę na działania Inspektoratu w zakresie informacyjnym, edukacji ekologicznej a również przeciwdziałaniu wszelkiego rodzaju awariom i działań laboratoryjnych. Na zakończenie swojej wypowiedzi zwrócił uwagę na współpracę międzynarodową, krajową oraz z administracją rządową i samorządową, Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wyższymi uczelniami, instytucjami i organizacjami ekologicznymi

Informacja powyższa stanowi załącznik nr 11 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński podziękował Panu Inspektorowi za przedstawienie informacji oraz wcześniejsze doręczenie obszernej informacji pisemnej. Przypomniał o pozytywnej opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska. Zapytał, czy są pytania do przedstawionej informacji?

Radny Pan Cezary Symonowicz miał pytanie co do głównie badania stanu środowiska. Uważa, że brakuje pewnej maksymy bowiem pomiędzy wszystkimi komponentami środowiska jak powietrze, woda, gleba pomimo ich wyraźnej swoistości występują silne związki i nie można żadnego z tych komponentów pominąć. Pan radny nie widzi medium, które na naszym terenie i przy obecnej strukturze występuje bardzo wyraźnie a mianowicie przy hałasie nie mówi się w ogóle o pochodnym, jakim są drgania. Można zatem powiedzieć, że badania nie są dopełniane w programie. Mówić o tym trzeba gdyż zjawisko takie jest bardzo niekorzystne z uwagi na występowanie w sposób ingerujący w budowę i organizm ludzki. Zdaniem Pana radnego powinien być przeprowadzony monitoring w sposób określający tło drganiowe, które występuje na terenach.

Zdaniem Pana radnego zapomina się również o środowisku gruntowo wodnym – o wodach podziemnych.

Radny Pan Jan Tyblewski poparł wypowiedź swojego przedmówcy, zwracając uwagę na fakt, że informacja dotyczyła zasięgu prac, jakimi zajmuje się Inspektorat oraz brak danych statystycznych w informacji. Zauważył, że w naszym województwie mamy wiele jezior, z

których większość jest zagospodarowana turystycznie więc dziwi fakt, że jez. Tarnowskie Wielkie objęte było szczególną troską a jez. Sławskie w drugiej kolejności. Pan radny uważa, że mamy inne perły – jeziora w województwie, jak n.p. jez. Niestysz i inne. Pyta, czy tam prowadzi się monitoring w okresie, wśród i po sezonie? Pod względem wykorzystania wód dla celów kąpieli przy ośrodkach i czy na tym tle opracowuje się dla tych terenów tzw. zlimitowaną chłonność turystyczną? Dodał, że ośrodków takich tu i ówdzie mamy za dużo a na innych terenach chcą budować inwestorzy. Zapytał, czy prowadzi się tego typu badania, zwłaszcza dla niektórych terenów, o które zabiegają inwestorzy?

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska udzielił wyjaśnień radnym.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński zaproponował przyjęcie informacji, jeśli radni nie wniosą sprzeciwu. Radni nie wniesli sprzeciwu.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński oznajmił, że Informacja o działalności Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w 2002 roku została przyjęta.

Do punktu 8.

Informacja z realizacji „Programu dla Odry – 2006” w 2002 roku.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński poinformował, że tematem tym zajmował się Sejmik poprzedniej kadencji kilkakrotnie i szczegółowo a następnie poprosił o zabranie głosu **Dyrektora Lubuskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych Pana Piotra Warcholaka**, który poinformował o początkach powołania Programu, jego głównych założeniach i celach a następnie o jego realizacji.

Informacja powyższa stanowi załącznik nr 12 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński otworzył dyskusję, w której głos zabrał **Pan Cezary Symonowicz**, który zwrócił uwagę na priorytety Programu i założenia na rok 2003 a w związku z tym na zabezpieczenie przeciw powodziowe nadbrzeża rz. Warty na odcinku przynajmniej 20 km. przebiegające od m. Gorzów Wlkp. przez pradolinę w kierunku północnym, gdzie erozją objęte jest całe nadbrzeże.

Dyrektor L.Z.M.W. Pan Piotr Warcholak udzielił wyjaśnień Panu radnemu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Pan Jan Świrepo poinformował, że Komisja przyjęła informację i stwierdziła iż z zadowoleniem należy przyjąć realizację tego Programu w latach 1997 – 2002 ze względu na fakt, iż były to inwestycje największe w latach po wojnie. Obecna sytuacja jest nie zadowalająca w związku z postępującą tendencją zmniejszania środków na ten Program. Rzeczywiste potrzeby na rok

bieżący wynoszą 74 mln złotych . Pilnie trzeba zainwestować 28 mln złotych. Obecnie zatwierdzone środki wynoszą jedynie 2,8 mln złotych. Pan Przewodniczący Komisji stwierdził, że dobrze się stało, iż jest Program ale rzeczywistość się zaciera a środki są zmniejszane co budzi wielkie obawy.

Radni nie zabierali już głosu w dyskusji.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński zaproponował przyjąć Informację w związku z opinią i oceną Komisji. Taka opinia winna być przekazana wszystkim zainteresowanym a przede wszystkim tym, którzy realizują i odpowiadają za realizację Programu Odra 2000 z aneksem Warta i dorzecza.

W związku z brakiem głosów sprzeciwu, **Przewodniczący sejmiku Pan Zbigniew Faliński** stwierdził, że Informacja z realizacji „Programu dla Odry – 2006 „w 2002 r. została przyjęta wraz z uwagami.

Do punktu 9.

Podjęcie uchwały w sprawie wojewódzkiego programu „Bezrobotni dla gospodarki wodnej” .

Uzasadnienie do projektu uchwały powyższej przedstawił **Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Pan Maciej Kałuski**, który zwrócił uwagę iż działania podjęte w tym zakresie mają umożliwić bezrobotnym ponowna integrację z rynkiem pracy a tym samym zapobiec ich wykluczeniu społecznemu. Pracę otrzyma w związku z tym Programem 286 długotrwale bezrobotnych. Do prac będą kierowane osoby bezrobotne, zarejestrowane w Powiatowych Urzędach Pracy, w szczególności osoby, których małżonek jest również bezrobotny i pozostają bez pracy przez okres dłuższy jak 12 m-cy, których zatrudnienie jest wskazane ze względów społecznych i osoby samotnie wychowujące dzieci, na które przysługuje zasiłek rodzinny. Pan Maciej Kałuski poprosił o uwzględnienie autopoprawki w cz. opisowej, gdzie w tabelach użyto zapisu „środki Zarządu Województwa” a powinno być „**środki z budżetu województwa**”. Poinformował o rozliczeniach finansowych i zadaniach Wojewódzkiego Urzędu Pracy w tym zakresie.

Projekt uchwały wraz z uzasadnieniem stanowi załącznik nr 13 do niniejszego protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Pan Jan Świrepo poinformował, że Komisja zaopiniowała pozytywnie projekt uchwały.

Radni nie mieli uwag do projektu uchwały.

Przewodniczący Sejmiku Pan Zbigniew Faliński poddał głosowaniu projekt uchwały zgodnie z drukiem nr 42, który stanowi załącznik nr 13 do protokołu.

Zapytał, kto jest za przyjęciem, kto jest przeciw?, kto się wstrzymał? Nastąpiło głosowanie po którym stwierdził, że wszyscy obecni radni głosowali „za” przyjęciem uchwały. Uchwała w sprawie wojewódzkiego programu „Bezrobotni dla gospodarki wodnej” została podjęta i stanowi załącznik nr 14 do protokołu.

Do punktu 10.

Informacja Zarządu Województwa Lubuskiego na temat bieżących działań Zarządu i Urzędu Marszałkowskiego.

Przewodniczący Sejmiku przypomniał, że informacja była doręczona radnym przed rozpoczęciem obrad sesji i zapytał, czy radni mają uwagi bądź pytania do przedłożonej informacji?

Radni nie wnieśli uwag. Przewodniczący Sejmiku stwierdził, że Informacja została przyjęta do wiadomości i stanowi zał. nr15 do protokołu.

Do punktu 11.

Przewodniczący Sejmiku poinformował, że na wszystkie zgłoszone interpelacje w trakcie obrad sesji, zostaną udzielone odpowiedzi na piśmie.

Do punktu 12.

Sprawy różne.

Radni nie zabrali głosu w tym punkcie porządku obrad sesji.

Do punktu 13.

Przewodniczący Sejmiku podziękował wszystkim za udział w obradach sesji , przypomniał, że kolejna sesja Sejmiku odbędzie się 25 kwietnia. Złożył wszystkim życzenia z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych a następnie zamknął obrady VI zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego.

Protokołowały:

Helena Matuszyk

Krystyna Kaczmarowska Oporowska

WICEPRZEWODNICZACY SEJMIKU

Kazimierz Pańtak

PRZEWODNICZACY SEJMIKU

Zbigniew Faliński